

Τριώδιον Κατανυκτικόν

Ἕνα Πνευματικὸ Ταξίδι
πρὸς τὸ Τέλος τοῦ παλαιοῦ
καὶ τὴν Ἀρχὴ τοῦ Νέου

■ Περίοδος Τριωδίου: † Κυριακὴ τῆς Μελοῦσης Κρίσεως (τῆς Ἀποκρέω)

Ἡ Ἐπανάσταση τῆς Ἀγάπης*

Κέντρο τῆς ζωῆς μας: Ὁ παρὼν στοὺς Ἀδελφούς μας Θεὸς

Μία ἐβδομάδα προτοῦ νὰ εἰσέλθουμε στὴν Μεγάλη Τεσσαρακοστή, ἡ Ἐκκλησία μᾶς βάζει νὰ διαβάσουμε πάλι τὴν Περικοπὴ ἐκείνη τοῦ Εὐαγγελίου, ὅπου ὁ Κύριός μας περιγράφει τὴν Ἐπάνοδό Του στὴν γῆ κατὰ τὰ Ἔσχατα καὶ τὴν Τελικὴ Κρίση.

Πρόκειται γιὰ ἓνα Κείμενο ἐξαιρετικῆς σημασίας, τὸ ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία θέτει πάλιν ἐνώπιόν μας κατὰ τὴν πολὺ σημαντικὴ αὐτὴ περίοδο τοῦ Λειτουργικοῦ Ἔτους.

Ἕνα κείμενο πού, πρωτίστως, μᾶς θυμίζει, ὅτι δὲν δημιουργηθήκαμε ἀπὸ τὸν Θεὸ ἀπλῶς γιὰ νὰ ζήσουμε πάνω στὴν γῆ κάποιες ἐβδομάδες, κάποιους μῆνες, κάποια χρόνια ἄλλοι, πενήντα χρόνια ἢ ἀκόμη καὶ σχεδὸν ἓναν αἰῶνα μερικοί, οἱ πῖο μακρόβιοι... καὶ στὴν συνέχεια πλέον τίποτε, τὸ μηδέν.

Ἡ ἐπίγεια ζωὴ μας εἶναι χρονικὰ περιορισμένη, ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτὴ. Δημιουργηθήκαμε γιὰ μία ζωὴ χωρὶς τέλος. Ἡ προσωπικὴ μας ὑπαρξὴ δὲν τελειώνει μὲ τὸν ἐπίγειο θάνατό μας, κάθε ἄλλο.

Πλαστήκαμε γιὰ τὴν αἰωνιότητα: ὁ Θεὸς μᾶς ἔπλασε γιὰ τὴν αἰώνια μακαριότητα μαζί Του, μακαριότητα μὲ ὅλους τοὺς Ἀδελφούς μας. Γιὰ μία ζωὴ οικειότητας καὶ ἀγάπης μὲ τὸν Οὐράνιο Πατέρα μας, ζωὴ

ἀδελφική, φωτεινή, μαζί με όλους τους Ἀδελφούς μας, τους Ἀγγέλους καὶ τοὺς Ἁγίους. **Αὐτὸς εἶναι ὁ προορισμὸς μας.**

Ἡ ἐπίγεια ζωὴ μας δὲν εἶναι παρὰ χρόνος δοκιμῆς, πού ὁ Κύριός μας οἰκονομεῖ, γιὰ νὰ μᾶς προετοιμάσει γιὰ τὴν αἰώνια ζωή.

* * *

Παράλληλα ὅμως, τὸ εὐαγγελικὸ αὐτὸ Κείμενο μᾶς θέτει ἐνώπιον φοβεροῦ διλήμματος: **Θὰ εἴμαστε μεταξὺ ἐκείνων πού θὰ ἔχουν ἀποδεχθεῖ αὐτὴ τὴν κλήση, ἢ μεταξὺ ἐκείνων πού θὰ ἔχουν προτιμήσει νὰ ἐναποθέσουν ὅλες τὶς ἐλπίδες τους στὰ ἀγαθὰ αὐτῆς τῆς γῆς, ἐκείνων πού μόνη τους ἔγνοια θὰ εἶναι νὰ ἐξασφαλίσουν μία ὅσο γίνεται πιὸ εὐτυχισμένη καὶ ἄνετη ἐπίγεια ζωή... νὰ ἐπιτύχουν μία καριέρα, νὰ ἐξασφαλίσουν μία ἄνετη σύνταξη;**

Ἄν ὅλα τὰ ἰδανικά μας περιορίζονται στὸ «ἐδῶ καὶ τώρα», προφανῶς δὲν μπορούμε νὰ ἐλπίζουμε, ὅτι θὰ ἀπολαύσουμε τὴν αἰώνια αὐτὴ μακαριότητα, ἀλλὰ διακινδυνεύουμε νὰ εἴμαστε μεταξὺ ἐκείνων πού θὰ καταδικασθοῦν αἰώνια. **Θὰ καταδικαστοῦν δέ, ὄχι μὲ μία ἐξωτερική, αὐθαίρετη ἀπόφαση τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἀπὸ τὶς δικές τους ἐπιλογές· **Θὰ καταδικαστοῦν νὰ ζήσουν αἰωνίως στὸ κενό—πού τότε θὰ ἀποκαλυφθεῖ στὴν πληρότητά του— τῶν πραγματικοτήτων πού οἱ ἴδιοι ἐπέλεξαν.****

Ἠράγματος, ἡ ἐναλλακτικὴ αὐτὴ εἶναι ὑπαρκτή. Ὑπάρχει ἴσως μία τάση σήμερα, νὰ παραβλέπουμε τὴν διδασκαλία αὐτῆ τοῦ Χριστοῦ. **Εὐκόλα λέμε στὸν ἑαυτό μας: «Ὅλοι θὰ σωθοῦν καὶ ὅλα θὰ πᾶνε καλὰ καὶ θὰ ζήσουμε σὲ ἕναν τέλειο κόσμος».**

Αὐτὴ ὅμως δὲν εἶναι ἡ διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου οὔτε τῶν Ἁγίων, πού γνώριζαν πόσο ἡ ζωὴ μας ἰσορροπεῖ ἀνάμεσα σὲ δύο πιθανότητες καὶ πόσο πρέπει νὰ μεριμνοῦμε νὰ ἀνταποκριθοῦμε στὴν κλήση τοῦ Κυρίου μας, νὰ θυσιάσουμε ὅλα τὰ ἄλλα χάριν αὐτῆς. **Διότι εἶναι τὸ μόνο σημαντικό, τὸ μόνο πού πρέπει νὰ μετῶ πραγματικὰ γιὰ μᾶς.**

Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ξεχνᾶμε τὴν μεγάλη ἀλήθεια, ὅτι ἡ ἐπίγεια ζωὴ μας, ὅση καὶ ἂν εἶναι ἡ διάρκειά της, πάντως εἶναι σύντομη. **Εἶναι ὁ χρόνος πού μᾶς δόθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο, γιὰ νὰ μπορέσουμε ἐλεύθερα νὰ διαλέξουμε.**

Ὁ Χριστὸς μας δὲν θέλει νὰ ἀγαπᾶται ἀπὸ σκλάβους (δούλου). **Αὐτὸ δὲν θὰ ἦταν ἀγάπη, θὰ ἦταν φόβος καὶ δουλοπρέπεια. Ὁ Χριστὸς μας θέλει ἡ αἰώνια αὐτὴ ζωὴ ἀγάπης μαζί Του καὶ μὲ τοὺς ἀδελφούς νὰ εἶναι ὁ καρπὸς πού ἀπέδωσε μέσα μας ἡ Χάρις Του, ἀλλὰ νὰ εἶναι καὶ ὁ καρπὸς τῆς ἐλευθερίας μας, τῆς ἐλεύθερης ἐπιλογῆς μας.**

Καὶ ὅλη ἡ ἐννοια τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας καὶ τῶν δοκιμασιῶν πού βιώνουμε ἐδῶ, αὐτὴ εἶναι: **νὰ ἐπιλέξουμε ἐλεύθερα νὰ ἀγαπήσουμε τὸν Κύριο καὶ τοὺς ἀδελφούς μας. **Τὸ δὲ σημερινὸ εὐαγγελικὸ Ἀνά-****

γνωσμα μᾶς λέει πῶς θὰ πραγματοποιή-
σουμε ἀκριβῶς αὐτό.

* * *

Ἀρχικά, ἴσως μᾶς φανεῖ παράξενο,
ὅτι στὴν διδασκαλία αὐτῆ τοῦ Χριστοῦ
μας, τὸ θεμελιώδες κριτήριό τῆς τε-
λικῆς Κρίσεως θὰ εἶναι ἡ ἀγάπη πρὸς
τοὺς Ἀδελφούς μας.

Ἄν μιλάει ἄμεσα γιὰ ἀγάπη πρὸς τὸν
Θεό, ὅσο καὶ νὰ εἶναι καὶ αὐτὴ θεμέλιο καὶ
βάση τῶν πάντων. **Γιατί; Διότι**, σαφῶς ἡ
ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ πραγματοποιεῖται μὲ
τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀδελφούς.

Ἀγαπῶ τὸν Θεὸν δὲν σημαίνει ἀγαπῶ ἓνα πρόσωπο ποὺ εὐρίσκεται
μακριά, ἔξω ἀπὸ τὸ σύμπαν μας, ξένο κατὰ κάποιον τρόπο. **Ἀγαπῶ τὸν
Θεὸν σημαίνει τὴν παρουσία αὐτῆ τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀποκαλύπτεται
στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μου διὰ τῆς ἀγάπης πρὸς τοὺς Ἀδελφούς μου.**

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μᾶς λέει: «**Ὁ** Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ» (Α΄ Ἰω.,
δ΄ 16). **Αὐτὴ** ἀφορᾶ στὸ εἶναι τοῦ Θεοῦ. **Καὶ** στὸν βαθμὸ ποὺ ἡ ἀγάπη,
ἡ πραγματικὴ ἀγάπη, μᾶς ἀποσπᾷ ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμὸ καὶ φιλαυτία μας,
ἀπὸ τὴν τάση ποὺ ἔχουμε νὰ περιστρέφονται ὅλα γύρω μας, νὰ θεω-
ροῦμε τὸν ἑαυτὸ μας κέντρο τοῦ κόσμου, καὶ μᾶς κάνει νὰ ἀγαποῦμε,
νὰ σεβόμαστε, νὰ διακονοῦμε, νὰ μὴν κρίνουμε τοὺς ἄλλους, αὐτὴ ἡ
ἀγάπη εἶναι ἡ **παραουσία τοῦ Θεοῦ μέσα μας**. **Στὸν** βαθμὸ ποὺ ζοῦμε
ἔτσι, στὸν βαθμὸ ποὺ τὴν ἐπιλέγουμε, ἔ... τότε στὸν βαθμὸ αὐτὸ εἶναι
ποὺ ἀγαποῦμε τὸν Θεό. **Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ εἶναι ἀχώριστη ἀπὸ
τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀδελφούς.**

* * *

Ἕνας Πατέρας τῆς Ἐρήμου ἔλεγε: «**Εἶδες τὸν Ἀδελφὸ σου, εἶδες
τὸν Θεὸ σου**». **Ἀρχικά**, αὐτὸ μπορεῖ νὰ μᾶς φανεῖ παράξενο. **Ἄν** μᾶς
ἐνθουσιάζει πάντα νὰ βλέπουμε τοὺς ἀδελφούς μας. **Διακρίνουμε**
συχνὰ τὰ ἐλαττώματά τους, αὐθόρμητα τὸ βλέμμα μας πάει σὲ ὅ,τι
μᾶς πληγώνει, ὅ,τι σκοντάφτει στὸν ἐγωϊσμό μας, στὸ ἐγὼ μας.

Ἄν ὅμως τὸ βλέμμα μας ἦταν πραγματικὰ φωτισμένο ἀπὸ τὸν λόγο
τοῦ Χριστοῦ μας, θὰ μπορούσαμε, πέρα ἀπὸ ὅλες αὐτὲς τὶς ἀνθρώπι-
νες μιζέριες, νὰ ἀνακαλύψουμε στὸ πρόσωπο τῶν ἄλλων τὴν ἀντανά-
κλαση τοῦ προσώπου τοῦ Θεοῦ, νὰ διακρίνουμε τὰ καλύτερα στοιχεῖα
μέσα τους. **Διότι**, διὰ τῆς Ἐνανθρωπήσεως, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀκόμη
καὶ οἱ μὴ βαπτισμένοι, ἀκόμη καὶ ὅσοι δὲν εἶναι Χριστιανοί, ὅλοι του-
λάχιστον ἐν δυνάμει, τουλάχιστον κατὰ μία ἔννοια, ἐμπεριέχονται ἐν
Χριστῷ, Ἐκεῖνος θέλησε νὰ θεωροῦνται Μέλη Του. **Καὶ** εἶναι ὄντως,

κατὰ κάποιον τρόπο, Μέλη Του ἐν δυνάμει.

Βεβαίως, μόνον ὅσοι ἔχουν βαπτιστεῖ, μόνον ὅσοι ἔχουν λάβει τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸν ἕναν ἢ τὸν ἄλλο τρόπο, εἶναι πλήρως Μέλη τοῦ Χριστοῦ μας, σὲ αὐτοὺς ζητῶ ὁ Χριστός μας. **Ἀλλὰ** καὶ σὲ κάθε ἄνθρωπο, ὑπάρχει μία σπίθα, ἕνας ἵχνος τῆς ἀγάπης Του. **Γι'** αὐτὸ καὶ ὅ,τι κάνουμε, ἀκόμη καὶ στὸ μικρότερο ἀπὸ τὰ Μέλη Του, στὸν ἐλαχιστότερο τῶν ἀνθρώπων, ὅ,τι καὶ νὰ εἶναι αὐτός, εἴτε Χριστιανὸς εἴτε ὄχι, τὸ κάνουμε στὸν Χριστό μας. **Ὁ** Χριστός μας τὸ θεωρεῖ σὰν νὰ κάνουμε αὐτὸ στὸν ἴδιο.

Συνεπῶς, πρέπει νὰ εἴμαστε ἐξαιρετικὰ προσεκτικοὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, **ὀφείλουμε νὰ βλέπουμε τὸν Χριστό μας στὸ πρόσωπό τους**, νὰ μὴν τοὺς κρίνουμε, νὰ μὴν τοὺς δικάζουμε, νὰ ἔχουμε κατ' ἀρχὰς μία στάση ταπεινῆς ἀγάπης, νὰ ἀπορρίπτουμε ὅ,τι πληγώνει τὴν ἀγάπη, τοὺς σκληροὺς λόγους, τὴν καταλαλιά· ὅλα αὐτά, συνάδουν μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ διαβόλου, ὄχι μὲ τὴν Εἰκόνα τοῦ Θεοῦ.

Καὶ πρέπει ἐπίσης νὰ μάθουμε νὰ ἀναλωνόμαστε, νὰ ὑπηρετοῦμε μὲ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο τοὺς ἄλλους, νὰ ἐπιδιώκουμε τὸ δικό τους συμφέρον πρὶν ἀπὸ τὸ δικό μας.

* * *

Εἶναι πράγματι ἐπαναστατικὸ αὐτὸ πὸν μᾶς ζητάει ὁ Χριστός μας, μία Ἐπανάσταση, ὅπου **τὸ βαρυντικὸ κέντρο ἀπὸ τὴν ὑπαρξή μας, τὸν ἑαυτό μας, τὸ ἐγὼ μας, μετατίθεται στὸν Χριστό μας, πὸν ἀναγνωρίζουμε στὸ πρόσωπο τῶν ἄλλων**. Αὐτὸ μᾶς ζητάει τὸ Εὐαγγέλιο.

Ἐνῶ μὲ τὴν ἀμαρτία, θεωροῦμε τὸν ἑαυτόν μας κέντρο τοῦ κόσμου, στὸ βαθμὸ πὸν ἔχουμε τὴν Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, συμβαίνει τὸ ἀντίθετο.

Πράγματι, **κέντρο** γύρω ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὀφείλει νὰ περιστρέφεται ὀλόκληρη ἡ ζωὴ μας γίνεται **ὁ παρὼν στοὺς Ἀδελφούς μας Θεός, ὁ παρὼν στὰ Μέλη Του Χριστός**. **Καὶ** στὸ μέτρο αὐτὸ ἀκριβῶς, θὰ μπορέσουμε, ὅταν ὁ Κύριος ἔλθει ἐν δόξῃ, νὰ ἀκούσουμε τὸν παρήγορο λόγο: **«Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός Μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν Βασιλείαν»** (Ματθ. κε' 34).

Μακάρι αὐτὴ ἡ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστὴ νὰ μᾶς ὀδηγήσει πρὸς τὴν Ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, πὸν θὰ εἶναι γιὰ μᾶς σὰν μία πρόγευση τῆς Ἐσχάτης ἐκείνης Ἡμέρας, ὅταν ὁ Χριστός μας θὰ εἶναι «τὰ πάντα ἐν πᾶσι», ὅταν, ἐν Αὐτῷ, δυνάμει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, θὰ δοξάζουμε αἰωνίως τὸν Πατέρα, εἰς τὸν Ὅποῖον ἀνήκει ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. **Ἀμήν!**

□

(*) π. Πλακίδα Deseille (†), «Μυστικὴ Ἄνοδος», σελ. 79-85, ἐκδόσεις «Ἑαρ», Φεβρουάριος 2022. • **Ἐπιμέλ.** ἡμετ.